

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa P. S.
przeciwko O. [...] Sp. z o.o. z siedzibą w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 maja 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt XIII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 zł
(dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 29 grudnia 2020 r. oddalił apelację pozwanej O. [...] Spółki z o.o. z siedzibą w W. (dalej jako Spółka) od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 marca 2020 r., którym zasądzono od pozwanej na rzecz powoda P. S. kwotę 21.750 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sądy *meriti* ustaliły, że dokonując odbioru dostawy zamówionych przez pozwaną Spółkę u podmiotu zewnętrznego agregatów sprężających dostarczonych w ramach projektu „Rozbudowa tłoczni R. w ramach budowy gazociągu wysokiego

ciśnienia DN700 MOP 8,4 MPa relacji R.-G. wraz z infrastrukturą towarzyszącą” powód nie uchybił obowiązkom, wynikającym z pełnionej przez niego funkcji członka Komisji Odbioru Dostaw Agregatów Sprężających. Odnosząc się do treści zarzutów zawartych w oświadczeniu wypowiadającym powodowi umowę o pracę, Sądy obu instancji uznały, że Komisja odbiorowa należycie wypełniła swoje obowiązki, działając na zasadach, które wcześniej ustaliła podczas spotkań zespołu. Zarzut pozwanej jakoby Komisja nie otwierała skrzyń, w związku z czym nie dokonała rzeczywistego sprawdzenia dostaw, nie zasługiwał na uwzględnienie. Na tym etapie odbioru pracodawca nie był zainteresowany otwieraniem skrzyń z agregatami, bo wiązało się to z wydatkowaniem dodatkowych środków, nie zapewnił też członkom Komisji warunków, narzędzi ani środków ochrony indywidualnej pozwalających na otwarcie skrzyń, zabezpieczonych przez producenta przed łatwym ich otwarciem (tj. bez specjalistycznych narzędzi). Ponadto dostarczone urządzenia w momencie ich odbioru nie stanowiły własności pozwanej, czyli nie mogła ona nimi dowolnie rozporządzać. Na chwilę odbioru dostaw agregatów nie istniała też dokumentacja projektowa, na podstawie której można by było dokonać odbioru, gdyż projekt wykonawczy, który stanowił zarazem „kamień milowy” nr II nie był jeszcze przygotowany. Zatem odbiór urządzeń mógł nastąpić wyłącznie na podstawie listu przewozowego, a potwierdzenie odebrania sprzętu od wykonawcy mogło być dokonane tylko na podstawie dokumentacji przewozowej.

W ocenie Sądu drugiej instancji nie znajduje uzasadnienia zarzucanie powodowi, że nie wyszczególnił niedostarczenia układów wydechowych (tzw. kominów) w protokole odbioru, skoro fakt niedostarczenia wydechów (z powodu przerwania ich produkcji) był powszechnie znany jeszcze przed odbiorem z grudnia 2015 r. i akceptowany w pozwanej Spółce, jak i w Komisji, która została o tym powiadomiona przez kierownika projektu R. P.. Sąd Okręgowy podkreślił też, że powód nie miał uprawnień do decydowania o kształcie działań Komisji, a jego zachowania nie odbiegały od działań innych jej członków, także tych, z którymi pracodawca nie rozwiązał stosunku pracy. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności i sposób wypełniania przez powoda obowiązków służbowych nie było podstaw do utraty zaufania do powoda jako pracownika. Wobec powyższego

wypowiedzenie powodowi umowy o pracę z powodu utraty zaufania, mającej wynikać z naruszenia obowiązków pracowniczych, tj. zaniedbań i uchybień, których dopuścił się jako członek Komisji odbioru dostaw, jest nieuzasadnione.

Pozwana w całości zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego skargą kasacyjną, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Rejonowego i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz skarżącej kosztów procesu, o orzeczenie o zwrocie spełnionego przez skarżącą na rzecz powoda świadczenia w postaci zasądzanego odszkodowania w kwocie 21.750 zł i kosztów procesu za postępowania przed Sądami obu instancji, a także o zasądzenie od powoda na rzecz skarżącej kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 45 § 1 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że dokonanie przez powoda w imieniu pracodawcy odbioru agregatów sprężających z wyposażeniem pomocniczym, dostarczonych w ramach realizacji K. nr (...) określonego w umowie na kompleksową realizację inwestycji z dnia 25 listopada 2014 r. (dalej jako umowa): a) bez zapoznania się z dokumentacją umowną, w szczególności z podstawą prawną działania i obowiązkami Komisji, do której powód został powołany; b) bez otwarcia wszystkich dostarczonych skrzyń, c) bez weryfikacji zgodności urządzeń z dokumentacją projektową, a na podstawie zgodności dostawy z listami przewozowymi, w sposób oczywiście sprzeczny z umową; d) mimo niedostarczenia układów wydechowych, stanowiących kluczowe urządzenie pomocnicze, niezbędne do funkcjonowania agregatów sprężających, e) mimo jego nieobecności drugiego dnia odbioru urządzeń; f) bez wykonania elementarnych aktów staranności - nie dawało podstawy do utraty zaufania do powoda i nie stanowiło przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie mu umowy o pracę, podczas gdy intuicyjnym, bazowym obowiązkiem powoda było zapoznanie się z obowiązującą go dokumentacją umowną i sprawdzenie zgodności urządzeń z dokumentacją projektową, czego nie można było dokonać bez otwarcia skrzyń, w

których dostarczono urządzenia, a powód zrobił to tylko na podstawie weryfikacji skrzyń i paczek z listami przewozowymi, ponadto osobiste zweryfikowanie odbioru, pod którego protokołem się podpisał, gdy tymczasem powód nie brał udziału we wszystkich czynnościach odbiorowych, nie zaznaczył tego w protokole odbioru, natomiast układy wydechowe były integralnym elementem dostarczonych urządzeń, niewyłączonym z zakresu dostawy, a zatem powód miał obowiązek zaznaczyć niekompletność dostawy w protokole odbioru dostaw.

Zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 45 § 1 k.p. „w zakresie określonym w podstawach kasacyjnych w pkt I. (...) jest jaskrawe i widoczne gołym okiem dla przeciętnego prawnika, w kontekście ustalonych przez Sąd faktów”, tj. że: - powód jako członek komisji odbioru dostaw uczestniczył w odbiorze dostaw tylko 1-go dnia, choć odbiory trwały dwa dni (czego w żaden sposób nie zaznaczył w protokole odbioru) - powód, jak i inni członkowie Komisji, w momencie odbiorów nie posiadał dokumentacji projektowej, bo ta wówczas jeszcze nie istniała, a w szczególności projekt wykonawczy nie był ukończony; - powód, jak i inni członkowie Komisji dokonali odbiorów w ten sposób, że porównywali numery skrzyń dostarczonych do magazynu z listami przewozowymi przekazanymi przez wykonawcę; - powód nie zapoznawał się z dokumentacją umowną (fakt bezsporny, wynikający z zeznań powoda); - powód i inni członkowie komisji nie otwierali skrzyń, by sprawdzić ich zawartość; - protokół odbioru dostaw stanowił podstawę odbioru K. (...) nr (...) i wypłaty wynagrodzenia wykonawcy w kwocie 82.366.200 zł netto; - układy wydechowe agregatów sprzężających zostały wyłączone z dostawy między wykonawcą a podwykonawcą (Producentem – S.), natomiast nigdy nie został zawarty aneks na linii wykonawca - skarżąca, wyłączający te urządzenia z dostawy. W kontekście przytoczonych ustaleń - w ocenie skarżącej - oczywiście błędna jest konstatacja Sądu, że wypowiedzenie powodowi umowy o pracę było niezasadne z uwagi na brak wystarczających podstaw, by utracić do powoda zaufanie. Utrata przez pracodawcę zaufania do pracownika nie wymagała żadnych szczególnych okoliczności, rażącego zawinienia, zatem wystarczającym było stwierdzenie, że skarżący pracodawca obiektywnie mógł utracić zaufanie do powoda w związku z przebiegiem odbiorów dostaw w 2015 r.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącej na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżący, który powołuje się na przesłankę oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁴ § 1 w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego

oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Ponadto oczywista zasadność skargi zachodzi wtedy, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia podstaw kasacyjnego zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), które ewidentnie uzasadniały uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Strona skarżąca jest w tym zakresie zobowiązana do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, gdyż o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860). Dodatkowo należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że wniesiona skarga nie zawiera wyvodu prawnego, który stanowiłby poparcie twierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona, zwłaszcza, że rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący ogranicza się do twierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie art. 45 § 1 k.p. „w zakresie określonym w podstawach kasacyjnych w pkt I.”, a więc odwołując się do naruszenia przepisu prawa materialnego wskazanego w podstawach skargi. Tymczasem o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860 czy z dnia 14 października 2021 r., I PSK 122/21, LEX nr 3335475). Na etapie „przedsądu”

badaniu nie podlegają podstawy kasacyjne, a więc przez ich pryzmat nie ocenia się jurystycznej siły argumentów wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2020 r., III PK 106/19, LEX nr 3223639). Ponadto skarżąca nie przedstawia pogłębionej argumentacji wskazującej, że wymienione w podstawach skargi kasacyjnej przepisy zostały naruszone w sposób kwalifikowany, widoczny na pierwszy rzut oka.

Oczywistej zasadności naruszenia wspomnianego art. 45 § 1 k.p. skarżąca upatruje wyłącznie „w kontekście ustalonych przez Sąd faktów”, które ocenia odmiennie niż Sąd Okręgowy i w sposób odmienny dokonuje ustaleń stanu faktycznego. Skarżąca nie dostrzega więc, że wobec braku jakichkolwiek proceduralnych zarzutów kasacyjnych, które mogłyby podważyć miarodajne dla Sądu Najwyższego ustalenia faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), w postępowaniu kasacyjnym wiążące były ustalenia zaskarżonego wyroku, że „powód pełniąc obowiązek członka komisji odbiorowej nie uchybił tym obowiązkom”, zatem w okolicznościach sprawy nieuzasadnione okazały się być zarzuty przedstawione przez skarżącą w oświadczeniu o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę. Ustalony brak uchybień w pełnieniu funkcji członka komisji odbioru dostaw oznacza, że brak było podstaw do utraty zaufania do powoda przez skarżącą jako pracodawcę. Wprawdzie, jak słusznie zauważyła skarżąca, do utraty zaufania pracodawcy prowadzić może także zachowanie pracownika nienoszące cech zawinienia, jeżeli w konkretnych okolicznościach utrata zaufania jest usprawiedliwiona w tym znaczeniu, że od pracodawcy nie można wymagać, by nadal darzył pracownika niezbędnym zaufaniem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 września 1999 r., I PKN 257/99, OSNAPiUS 2001 nr 1, poz. 14), ale to czy w okolicznościach konkretnej sprawy, podane w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę fakty istniały obiektywnie i czy uzasadniały utratę zaufania, stanowi przedmiot oceny w płaszczyźnie zastosowania art. 45 § 1 k.p.

Przypomnieć trzeba, że przepis art. 45 § 1 k.p., zawierając pojęcie „wypowiedzenie (...) nieuzasadnione”, stanowi klauzulę generalną. Zawiera zatem sformułowanie ogólne, pozostawiając sądowi znaczną swobodę w ocenie, czy dana norma prawna ma być zastosowana w konkretnej sprawie. Zakwestionowanie tej

oceny w toku kontroli instancyjnej lub kasacyjnej może mieć uzasadnienie jedynie wówczas, gdy jest ona oczywiście bezpodstawna lub rażąco narusza zasady logicznego rozumowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2020 r., II PK 115/19, LEX nr 3075146). Natomiast takich zarzutów nie można - w świetle wiążących ustaleń faktycznych - postawić poczynionej przez Sąd Okręgowy ocenie przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę zawartych w oświadczeniu skarżącej, ponieważ z ustaleń tych wynika, że nie ma podstaw do uznania, iż zachowanie powoda jako członka Komisji było obiektywnie nieprawidłowe, bądź budzące wątpliwości co do rzetelności jego postępowania. Natomiast ustalenia faktyczne sądu pracy dokonane w toku postępowania dowodowego i zmierzające do zweryfikowania, czy przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie jest rzeczywista, nie podlegają ocenie Sądu Najwyższego.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego po myśli art. 98 1 k.p.c.

a.s.